

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ทหารเรือเรื่องคุณสมบัติของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด

กรรมการขนส่งทางอากาศ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค ๐๕๐๑/๑๑๙๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ได้มีการเผยแพร่ข่าวการขายหุ้นของบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นหลักของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ในช่วงตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ซึ่งการขายหุ้นนี้ทำให้สัดส่วนหุ้นของตระกูลชินวัตรและตามาพงศ์ถือไว้ทั้งหมดจำนวนร้อยละ ๔๙.๖ ของหุ้นทั้งหมดกลายเป็นของบริษัทซีตาร์ โฮลดิ้งส์ จำกัด และบริษัทแอสแพน โฮลดิ้งส์ จำกัด และอาจทำให้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ขาดคุณสมบัติของผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๔ (ปว. ๕๔) และขาดคุณสมบัติของผู้จดทะเบียนอากาศยานทั้ง ๙ ลำ ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ กับกรรมการขนส่งทางอากาศ กรรมการขนส่งทางอากาศมีความเห็นดังนี้

๑. คุณสมบัติของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ในสถานะของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศตาม ปว. ๕๔ นั้น กรรมการขนส่งทางอากาศเห็นว่า การประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งในเรื่องนี้ กรรมการขนส่งทางอากาศโดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศที่กำหนดคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ ของผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศไว้ในประกาศกรรมการขนส่งทางอากาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาคำขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยประกาศดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอในเรื่องหุ้นไว้ในข้อ ๒ โดยมีหลักเกณฑ์ว่า “ต้องไม่มีหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ และหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมดต้องเป็นของบุคคลประเภทต่อไปนี้แต่ละประเภทโดยลำพัง หรือหลายประเภทร่วมกัน

(ก) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(ข) กระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาล

(ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(ง) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งบุคคลธรรมดาถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(จ) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ดังนั้น ในการพิจารณาคุณสมบัติของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด จึงต้องพิจารณาว่าบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด มีหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมดเป็นของบุคคลตาม (ก)-(จ) แต่ละประเภทโดยลำพังหรือหลายประเภทรวมกันหรือไม่ ซึ่งหากปรากฏว่าบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นหลักในบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด มีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยถือหุ้นอยู่ไม่ถึงร้อยละ ๕๑ จะทำให้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศตาม ปว. ๕๘

๒. คุณสมบัติของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ในสถานะของผู้จดทะเบียนอากาศยานทั้ง ๙ ลำ ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น กรมการขนส่งทางอากาศเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศฯ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้จดทะเบียนอากาศยานไว้ดังนี้

“มาตรา ๓๑ ผู้ซึ่งขอจดทะเบียนอากาศยานจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ตาม ต้องมีสัญชาติไทย ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และ

(๑) ...

(๒) ...

(๓) ในกรณีที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทนั้นต้องไม่มีหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ กรรมการส่วนมากต้องมีสัญชาติไทย และหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมดต้องเป็นของบุคคลประเภทต่อไปนี้แต่ละประเภทโดยลำพัง หรือหลายประเภทรวมกัน

(ก) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(ข) กระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาล

(ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน ซึ่งกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(ง) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งบุคคลธรรมดาถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(จ) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้าเป็นสมาคมต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และข้อบังคับของสมาคมนั้น ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการบินพลเรือนแล้ว”

ดังนั้น การพิจารณาคุณสมบัติของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด จึงใช้หลักเกณฑ์เดียวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศที่กล่าวมาแล้วข้างต้นคือ หากบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ มีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยถือหุ้นอยู่ไม่ถึงร้อยละ ๕๑ จะทำให้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้จดทะเบียนอากาศยานทั้ง ๙ ลำ และมีผลทำให้ใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานดังกล่าวเป็นอันใช้ไม่ได้ตามมาตรา ๓๒

(๒) จึงไม่สามารถนำอากาศยานขึ้นทำการบินได้ หากนำอากาศยานทำการบิน ถือเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๖ และมีโทษปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับตาม มาตรา ๖๘

กรมการขนส่งทางอากาศขอหารือในประเด็นของผลบังคับของกฎหมายต่อ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าหากพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ขาดคุณสมบัติจริง จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ใด โดยกรมการขนส่งทางอากาศมีความเห็นว่า

(๑) ในส่วนของใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศนั้น กรมการขนส่งทางอากาศเห็นว่า เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตมีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ได้รับอนุญาตไว้ รัฐมนตรีในฐานะผู้ออกคำสั่งทางปกครองสามารถสั่งให้ผู้ได้รับอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ก่อนที่จะพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือเมื่อคุณสมบัติของผู้ได้รับอนุญาตเปลี่ยนแปลงไป ใบอนุญาตจะเป็นอันใช้ไม่ได้ทันที เป็น automatic void ใช่หรือไม่ และหากใบอนุญาตใช้ไม่ได้ทันที จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ใด เนื่องจากบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อขายหุ้นในครั้งนี้ต้องดำเนินการทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ของกิจการ (tender offer) ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น จะถือว่าการซื้อขายหุ้นในครั้งนี้จะมีผลเมื่อได้ดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าว (หรือกระบวนการอื่นที่อาจมี) แล้วเสร็จ ใช่หรือไม่ หรือถือว่ามีผลนับตั้งแต่วันที่มีการประกาศซื้อขายกัน คือ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘

(๒) ในส่วนของใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ มีบุคลลธรรมดาถือหุ้นอยู่ไม่ถึงร้อยละ ๕๑ จะมีผลให้บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ขาดคุณสมบัติการเป็นผู้จดทะเบียนในทันที เป็น automatic void และจะทำให้ไม่สามารถนำอากาศยานขึ้นลงได้ และในการซื้อขายหุ้นในครั้งนี้ จะถือว่ามี การซื้อขายอันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของผู้ถือหุ้น ณ เวลาใด ซึ่งเป็นปัญหาเดียวกับกรณีตาม (๑)

นอกจากนี้ กรมการขนส่งทางอากาศมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นและจดทะเบียนใหม่กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีบริษัทเอเชีย เอวิชั่น จำกัด ซึ่งมีบุคลลธรรมดาสัญชาติไทยถือหุ้นร้อยละ ๕๑ มาถือหุ้นในบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด แทนบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่นฯ ซึ่งมีผลทำให้สัดส่วนการถือหุ้นเป็นไปตามมาตรา ๓๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศฯ และข้อ ๒ ของประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขออนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศดังกล่าวข้างต้น นับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นต้นมา แต่อย่างไรก็ตาม กรมการขนส่งทางอากาศยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสถานะของบริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่มีการประกาศขายหุ้นชินคอร์ปฯ จนถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เนื่องจากกรมการขนส่งทางอากาศได้รับการสอบถามและมีข้อสงสัยจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ได้แก่ คณะกรรมการสิทธิการชดต่าง ๆ ของวุฒิสภาและสาธารณชนว่ากรมการขนส่งทางอากาศจะพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร เพื่อมิให้เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ กรมการขนส่งทาง

อากาศจึงขอหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในหนังสือขอหารือของกรมการขนส่งทางอากาศ ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางอากาศ) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้แทนบริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงยังไม่ชัดเจนเพียงพอ จึงเห็นสมควรให้ความเห็นในประเด็นเฉพาะข้อกฎหมาย ซึ่งกรมการขนส่งทางอากาศต้องนำไปปรับเข้ากับข้อเท็จจริงในกรณีนี้เอง โดยมีประเด็นที่ต้องพิจารณาสองประเด็น ดังนี้

๑. การซื้อขายหุ้นของบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะมีผลเมื่อใด กล่าวคือ จะมีผลเมื่อได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว หรือมีผลนับตั้งแต่วันที่มีการประกาศซื้อขายกัน

๒. ในกรณีที่ บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด มีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยได้รับการจดทะเบียนอากาศยานและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศไว้ รัฐมนตรีจะมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดก่อนที่จะพิจารณาพักใช้ หรือเพิกถอนใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตได้หรือไม่ หรือการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัตินี้จะทำให้ใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตสิ้นผลไปทันที หรือมีแนวทางดำเนินการเพิกถอนใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตอย่างไร

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ว่า การซื้อขายหุ้นของบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีผลสมบูรณ์เมื่อใด กล่าวคือ จะมีผลเมื่อได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว หรือมีผลนับตั้งแต่วันที่มีการประกาศซื้อขายกัน นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า บริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น การซื้อขายหุ้นจึงต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีผลตั้งแต่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว

ประเด็นที่สอง ที่ว่า บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด มีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยได้รับอนุญาตไว้ รัฐมนตรีจะมีอำนาจสั่งให้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดก่อนที่จะพิจารณาพักใช้ หรือเพิกถอนใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตได้หรือไม่ หรือการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัตินี้จะทำให้ใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตสิ้นผลไปทันที หรือมีแนวทางดำเนินการเพิกถอนใบสำคัญการจดทะเบียนและใบอนุญาตอย่างไร นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีความเห็นแยกเป็นสองกรณี ดังนี้

(๑) กรณีของใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า ตามมาตรา ๓๒ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดให้ใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานเป็นอันใช้ไม่ได้เมื่อผู้จดทะเบียนอากาศยานขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑^๒ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้จดทะเบียนอากาศยานมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่มาตรา ๓๑ กำหนดไว้ ใบสำคัญการจดทะเบียนย่อมเป็นอันสิ้นผลทันทีโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ผู้จดทะเบียนอากาศยานต้องส่งคืนใบสำคัญการจดทะเบียนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ชักช้าตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศฯ และเมื่อใบสำคัญการจดทะเบียนเป็นอันใช้ไม่ได้ ผู้จด

^๑มาตรา ๓๒ ใบสำคัญการจดทะเบียนอากาศยานเป็นอันใช้ไม่ได้ เมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ผู้จดทะเบียนอากาศยานนั้นขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๑

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๓๑ ผู้ซึ่งขอจดทะเบียนอากาศยานจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ตามต้องมีสัญชาติไทย

ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และ

(๑) ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนสามัญ ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้องมีสัญชาติไทย

(๒) ในกรณีที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(๓) ในกรณีที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทนั้นต้องไม่มีหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ กรรมการส่วนมากต้องมีสัญชาติไทย และหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมดต้องเป็นของบุคคลประเภทต่อไปนี้แต่ละประเภทโดยลำพัง หรือหลายประเภทรวมกัน

(ก) บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

(ข) กระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล

(ค) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(ง) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งบุคคลธรรมดาถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ของหุ้นทั้งหมด

(จ) นิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าเป็นสมาคมต้องจดทะเบียนตามกฎหมายไทย มีสำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ในราชอาณาจักร และข้อบังคับของสมาคมนั้น ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการบินพลเรือนแล้ว

^๓มาตรา ๓๒

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณี (๑) ถึง (๕) ให้ผู้จดทะเบียนอากาศยานนั้นส่งคืนใบสำคัญการจดทะเบียนแก่พนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่ชักช้า

ทะเบียนอากาศยานจึงไม่สามารถนำอากาศยานทำการบินได้ เพราะจะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ อันจะมีโทษตามมาตรา ๖๘^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในการสั่งให้ผู้จดทะเบียนอากาศยานเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

(๒) กรณีของใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดไว้อย่างชัดเจนให้ใบอนุญาตสิ้นผลเมื่อใด ต่างจากบทบัญญัติตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศมีคุณสมบัติแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์คุณสมบัติที่รัฐมนตรีกำหนด ย่อมไม่ทำให้ใบอนุญาตนั้นสิ้นผลในทันที แต่จะสิ้นผลเมื่อถูกเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลา ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากการออกใบอนุญาตเป็นคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่ง การสิ้นผลของใบอนุญาตจึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์การสิ้นผลของคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เมื่อพิจารณาบทกำหนดโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตประกอบกิจการในการเดินอากาศ ในข้อ ๑๗^๘ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ แล้วพบว่า มีเพียงโทษปรับและปรับต่อเนื่องตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่ แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมีวัตถุประสงค์ที่จะให้โอกาสแก่ผู้รับใบอนุญาต ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการที่จะแก้ไขหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขเสียให้ถูกต้องและสามารถกลับเข้ามาดำเนินการต่อไปได้ สำหรับในช่วง

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดนำอากาศยานทำการบิน เว้นแต่มีสิ่งเหล่านี้อยู่กับอากาศยานนั้น คือ

(๑) ใบสำคัญการจดทะเบียน

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๙ เบญจ หรือมาตรา ๖๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๒

ฯลฯ

ฯลฯ

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขเวลาหรือโดยเหตุอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานตามข้อ ๔ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ ๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

เวลาที่ผู้รับใบอนุญาตมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์คุณสมบัติที่รัฐมนตรีกำหนดนั้น
กรรมการขนส่งทางอากาศสามารถอาศัยข้อ ๑๗ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘
ดำเนินการเอาโทษต่อผู้รับใบอนุญาตนั้นได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๙